

met steun van:

BIJ DE HAND

Wijkkrant Historisch Centrum

Paars-Wit in onze straten!

Nee, het zijn geen "Beerschot" supporters, ze hebben niets met voetbal en zelfs niets met sport te maken ook al worden ze soms heel onterecht als "wandelaars" bestempeld.

Het betreft ... onze gemeenschapswacht! Deze mensen zetten wél letterlijk hun beste beentje voor.

Met zo'n 25 000 stappen per dag of 40-tal km op de fiets draven ze door onze buurt en gaan de strijd aan tegen wat ons ongerief bezorgt.

> lees verder op pagina 8

Liefde in de voetsporen van de "Desert Rats"

Onze buurvrouw, Charlotte Thompson, vertelt ons het levensverhaal van haar Engelse vader Frank Thompson, soldaat van de "7th Armoured Division" die Antwerpen mee bevrijd heeft, en haar Antwerpse mama, Joanna Costa.

> lees verder op pagina 2

Antwerps poppentheater aan de Grote Markt

Het poppentheater "Het Spelleke van Semini" is reeds tien jaar thuis in Den Bengel. De prachtige stangpoppen en de volkse, dubbelzinnige, grappige dialogen in een Antwerps sappig taaltje brengen de verhalen voor jong en oud tot leven.

> lees verder op pagina 11

© Frederik Beyens

Zal er straks nog een Schipperskwartier zijn?

In het Schipperskwartier, ons zogenaamd "red light district", worden seksuele diensten tegen betaling aangeboden. Sedert juni vorig jaar is het beroep van sekswerker erkend. Dat maakt van België het tweede land ter wereld, waar dit beroep volledig uit het strafrecht is gehaald.

> lees verder op pagina 7

INKIJKEXEMPLAAR

Wil je de wijkkrant lezen waar en wanneer je maar wil? Registreer je nu gratis op www.bijdehand.be en je ontvangt onze artikels en nieuwtjes per e-mail.

REGISTREER NU GRATIS OP WWW.BIJDEHAND.BE

Liefde in de voetsporen van de "Desert Rats"

Onze buurvrouw, Charlotte Thompson, vertelt ons het levensverhaal van haar Engelse vader, Frank Thompson, en haar Antwerpse mama.

Toen eenheden van de "7th Armoured Division" op 4 september 1944 Antwerpen bevrijdden, bevond zich onder hen ene Frank Thompson. Frank was hiermee niet aan zijn proefstuk. Met zijn legereenheid vocht hij eerder al tegen de Duits-Italiaanse as in Noord-Afrika, onder ander in de bekende El-Alamein veldslagen in 1942. In die periode werd de Jerboa, of springmuis, tot de mascotte van zijn divisie gemaakt, wat hen de bijnaam opleverde van "desert rats". Een jaar later nam hij deel aan de bevrijding van Sicilië. Even kon hij terug naar Engeland om daarna toegewezen te worden aan de troepen die op D-Day in Normandië zouden landen.

Tijdens zijn kortstondig verblijf in Antwerpen viel hij voor de charmes van een Antwerpse schone, Joanna Costa. De Italiaans klinkende naam laat niet vermoeden dat haar fami-

lie reeds sinds de Franse revolutie in onze stad woonde. Frank gaf haar de koosnaam "Jane" en liet haar nog even op zijn terugkeer wachten, want hij trok nog mee naar Duitsland tot de demilitarisatie midden 1945. Toen stapten zij op 15 september in Antwerpen in het huwelijksbootje in de Anglicaanse kerk, Sint Bonifacius. De mooie Jane huwde met Frank in het grijs gekleed. Een wit huwelijkskleed was toen door de bittere nasmaak van de wereldoorlog II even "not done".

Daarna trok de bruid evenwel mee naar Essex waar ze op 6 juli 1946 voor de Engelse kant van de familie opnieuw trouwden.

Uiteindelijk verhuisde het koppel naar Londen in 1949. "Jane", de Antwerpse Joanna Costa, werkte er in een maritiem bedrijf Bunge, dat banden had in de Antwerpse haven. Frank vatte een loopbaan aan als ingenieur bij de London Cooperative Society. In 1962 werden ze gezegend met de geboorte van een dochter, Charlotte.

Na hun pensioen kwam het koppel terug in Antwerpen wonen in het huis van de grootouders van Joanna. Frank Thompson zette zich hier in voor de Royal British Legion in Antwerpen, was actief in de Engelse club ABCA, de Antwerp British Community Association, en studeerde samen met Charlotte Nederlands aan het Instituut Emile Vandevelde.

Zo bracht dit liefdeskoppel, ontstaan bij de bevrijding van Antwerpen, hun laatste jaren nog samen gelukkig door in onze mooie stad.

De Royal British Legion helpt de bevrijding herdenken

Op 4 september zal het 79 jaar geleden zijn, dat Antwerpen werd bevrijd van 4 jaar Duitse bezetting. Er volgde een groot volksfeest, maar de vreugde was van korte duur. Antwerpen zou immers nadien het doelwit worden van talloze V1 en V2 bommen. Op het grondgebied van wat toen de stad Antwerpen was werden 7.000 woningen onherstelbaar beschadigd en kwamen er zowat 2.500 Sinjoren om het leven. Maar laat ons focussen op de bevrijding.

Die 4e september 1944 kwamen dus tanks van Britse troepen vanuit Boom de stad binnen gedenderd. Het 3rd Royal Tank Regiment stond onder leiding van kolonel David Silvertop. De bevrijder van Antwerpen zou amper 20 dagen later bij een schermutseling met Duitse troepen in Sint Anthonis (Nederland) om het leven komen.

Tot zover de inleiding. Bij de jaarlijkse herdenking van de bevrijding is

steevast een belangrijke rol weggelegd voor de Antwerpse afdeling van de Royal British Legion (RBL). Deze non-profit organisatie werd opgericht in 1921 – de Antwerpse afdeling amper een jaar later – om soldaten na hun uitdiensttreding te helpen met hun re-integratie in de maatschappij. Het is natuurlijk geen toeval dat de stichting volgde kort na het beëindigen van WO1. Duizenden Britse soldaten bleven lichamelijk of mentaal verminkt achter na jaren strijd in de loopgraven. Hen helpen was het eerste doel van de RBL. Gaandeweg is daar het aspect van "de herinnering levendig houden" bijgekomen.

Fluctuerend ledenaantal

De Antwerpse afdeling is één van de achtentachtig filialen, die de RBL buiten het VK telt. Bob Chambers is er de president van, een functie die hij combineert met die van overzeese afgevaardigde van de ledenraad. Bob

was lange tijd ook voorzitter, maar het voorzitterschap rust nu bij Sid Wilkins.

"Onze Antwerpse afdeling telt vandaag zo'n 80 leden," steekt Bob, ex

Navy (Marine), van wal. "Eertijds mochten alleen ex soldaten lid worden en lidmaatschap was voorbehouden aan mannen.

Maar gelukkig zijn we nu toegankelijk voor iedereen. Ons ledenaantal fluctueerde nogal in de loop der tijden. Na WO2 kreeg het een enorme boost dank zij de vele Britse soldaten die in België een Belgische metgezel voor het leven vonden."

"Het is jammer dat we vorig jaar onze 100ste verjaardag niet konden vieren door het overlijden van Koningin Elizabeth II," zo gaat hij verder. "We konden het uiteraard niet maken om te gaan feesten op zo'n droevig moment.

We planden een nieuw feest in september van dit jaar met een ontvangst op het stadhuis, maar de burgemeester kan zich dan niet vrijmaken, en hij wil er toch graag bij zijn. Daarom zoeken we nu een datum begin volgend jaar."

Tank Ceremonie

Overall waar herdenkingen zijn, zal je een delegatie van de Royal British Legion herkennen aan de hand van een aantal vlaggen. Bob Chambers legt uit. "Meteen na WO2 kreeg Antwerpen een Cromwell tank als geschenk vanwege het VK. Erg symbolisch natuurlijk want het was met dit soort tank dat Kolonel Silvertop en zijn mannen Antwerpen kwamen binnengereden. En dus vond in 1947 al de eerste Tank Ceremonie plaats."

De Cromwell tank bevindt zich thans aan de overzijde van Antwerp Expo, een nieuwe locatie, gezien ze een aantal jaren geleden wegens heraanleg van het kruispunt aan de Boomsesteenweg, waar de tank altijd had geprikt, diende te verhuizen.

"Het was niet eenvoudig een geschikte nieuwe plek te vinden, want het moest vanzelfsprekend op de originele route liggen én er diende voldoende ruimte zijn voor een ceremonie," zo geeft Bob Chambers nog mee. "De gelegenheid werd te baat genomen om de tank een flinke opfrisbeurt te geven. Het Belgische leger nam de opknappbeurt voor zijn rekening. We zijn er erg dankbaar voor," zo besluit Bob nog.

De organisatie van de Tank Ceremonie rust in handen van de Royal British Legion namens het Antwerpse stadsbestuur. De herdenkingsplechtigheid vindt plaats op 3 september vanaf 10u.

Info: www.antwerpenherdenkt.be

Volop sfeer in het historisch centrum

Het historisch centrum wordt gekenmerkt door een aantrekkelijke historisch gegroeide wirwar van straatjes waar een levendige mix van horeca en originele detailhandel het flaneren boeiend maakt.

Straten opknappen biedt perspectieven

De Corona periode legde de handel en wandel stil. Nu stelt zich de vraag hoe veerkrachtig de commerciële activiteiten in de stad zijn na deze crisisperiode. Stad Antwerpen onderzoekt regelmatig de evolutie van alle handelsstraten om haar beleid vorm te geven. In 2022, bij de zevende meting, bleek dat van de 5.893 commerciële panden er gemiddeld 13% leeg stond. Dat cijfer is even hoog als in 2019 voor de Corona periode. Antwerpen kan met dergelijke leegstandcijfers zeker niet tot de beste leerlingen in ons land gerekend worden. Het beleid in de stad mikt nu vooral op een vermindering van de commerciële panden over de hele stad door een strengere afbakening van de winkelbuurten.

In het historisch centrum is het vooral door het aanpakken van de slechte staat van wegen en tramsporen dat er bijzonder positieve effecten op de buurt en de lokale horeca en handel tot stand komen. Zo werd recent de Hoogstraat eindelijk opgeknapt. Ook de Lange Koepoortstraat kreeg vorig jaar een mooie herinrichting. Beide winkelstraten in hartje Antwerpen beleven nu een heropleving met talrijke bezoekers en een toename in handelsactiviteiten.

Snuisterijen en kunst brengen leuke sfeer

De Lange Koepoortstraat heeft vele toffe eetgelegenheden - waaronder zelfs Nathan, een Michelin-sterren restaurant - en enkele vintage-, exotische- en tweedehandswinkels. Recent kwam er ook een vestiging van de Kringwinkel. De straat staat ondertussen bekend als een leuke vindplaats voor mooie, doorleefde hebbedingen, waar het gezellig toeven is. Zowat elke handelszaak biedt de voorbijganger ook koffie aan, wat een "coffeehouse"

sfeertje in deze straat tot stand brengt. Ondertussen groeit hier ook een mooi aanbod aan kunst en kunstzinnige projecten.

In 2014 bracht de galeriehouder Wouter De Bruycker, voorheen actief in Gent, zijn internationaal gereputeerde kunsthandel over van Gent naar Antwerpen. Nu biedt hij kunstliefhebbers in een prachtig art Deco gebouw aan de Lange Koepoortstraat 60 Belgische en internationale kunstwerken aan. Dit najaar staan er twee vrouwelijke

kunstenares in de schijnwerpers: Birgit Schoonheere en de Amerikaanse Suzanne Heintz.

In het aangrenzende gebouw beschikt Wouter voor de vele kunstwerken, die hij in portefeuille heeft, tijdelijk over een 450 m² grote "Annex".

Daar organiseert hij elke eerste zaterdagavond van de maand evenementen onder de naam "Live at the Gallery". Het programma vind je op de website www.wdb-finearts.be. Onder de naam "Lost&Found" heeft hij ook een winkel voor mooie vintage- en kunstobjecten aan de andere kant van de straat.

lets verder, in haar huis "De Tuymelaer" (een benaming uit de 15^e eeuw), aan de Lange Koepoortstraat 31, stelt Annemarie Loos, kunstnares opgeleid aan de Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen, het gelijkvloers en de kelder ter beschikking voor tentoonstellingen en evenementen. Zo brengen Joris Wouters en Jos Deraedt er weldra van 4 tot 22 oktober een hommage aan de Italiaanse antropoloog Fortunato Munari en de Afrikaanse journalist Désiré Agoli-Agbo. Dat zijn twee internationale globetrotters die tussen '70 en '90 regelmatig in het Antwerpse (nacht)leven wer-

den opgemerkt. Ook in het ontbijt- en brunchrestaurant Goesting aan het Falconplein 45 zullen vanaf 18 september tot 17 november enkele extra werken te zien zijn.

De buurt vaart er wel bij!

<https://www.antwerpen.be/info/meeting-winkelstraten>

<https://www.antwerpen.be/info/strategische-beleidsnota-detailhandel>

Meer info: www.wdb-finearts.be
www.hoezoverloren.be

De "duivel-doet-al" van Theater Zeemanshuis

Het zou een quizvraag kunnen zijn. Weet u wie er tegenwoordig in de Oude Beurs aan de Hofstraat 15 huist? Om alle speculaties weg te nemen, het is Theater Zeemanshuis (TZ). En de titel van dit artikel refereert niet naar weer een nieuw toneelstuk van het theatergezelschap, hij refereert naar Stijn Van Haecke, onze gesprekspartner. Stijn is – hou u vast – auteur, regisseur, acteur, producent bij het TZ, waarvan hij ook de dagelijkse leiding en de artistieke leiding op zich neemt. Niemand beter geschikt dus om uit te leggen, waarom een theatergezelschap dat de naam Zeemanshuis draagt thans toneel brengt in het Fakkeltheater.

Meer dan alleen komedies

Stijn Van Haecke vertelt ons iets meer over de geschiedenis van het theatergezelschap. "Het was mijn vader, Alex Van Haecke, die nu zo'n 40 jaar geleden de Theatergroep Antwerps Amusement boven de doopvont hield. De eerste voorstellingen vonden plaats in het cultureel centrum van Berchem. Tien jaar later wijzigde de naam in Theatergroep Authentiek Antwerpen, omdat het predicaat Amusement te veel werd geassocieerd met komedie, en we brachten meer dan alleen maar komedies."

"Al van 1984 hadden we een link met het Internationaal Zeemanshuis aan de Falconrui. Dat was een toevluchtsoord

Stijn Van Haecke

voor zeelui in transit, waar ze een veilig onderkomen en ontspanning konden vinden. Zo waren er in de kelders van het gebouw een bioscoop en nog andere zalen die zich leenden tot voorstellingen allerhande. We vonden het opportuun ons stuk "Schipperstraat" daar op te voeren omwille van de toepasselijke locatie, en gezien het succes en de vlotte samenwerking werd het Zeemanshuis naderhand onze vaste stek. En zo kwamen we dan ook aan onze huidige naam!"

Op straat

In 2012 kwam er echter een kink in de kabel met dat vast onderkomen. Het Zeemanshuis ging tegen de vlakke in het kader van een herwaarderingsproject voor het Schipperskwartier. "Ons protest en dat van binnen- en buitenlandse erfgoedorganisaties, actiegroe-

pen en buurtbewoners mochten niet baten," zo herinnert Stijn zich. "Het gebouw stond in de weg en moest plaats ruimen voor appartementsgebouwen met minder groen dan weleer."

"En zo stonden we met ons hebben en houden op straat," vervolgt Stijn. "Via via konden we aanvankelijk onze meubels en props ergens in de haven stoceren in twee containers, en later in Trix, totdat we van AG Vespa dit pand konden huren, waar we een kantoor hebben, opslagruimte en een repetitiezaal. En optreden doen we nu in het Fakkeltheater, waar we ook in het verleden al met producties uitpakten. Het spijtige is wel dat we fors aan capaciteit hebben ingeboet. In het Zeemanshuis haalden we mede dank zij de grotere zaal (190 stoelen) en een honderdtal voorstellingen zo'n 15 à 20.000 toeschouwers per seizoen. Nu draaien we maar 40 voorstellingen meer in kleinere zalen. Dat scheelt een flinke slok op de borrel qua inkomsten," zo besluit Stijn nog.

Theater Zeemanshuis krijgt geen subsidies, al was er wel een welgekomen tussenkomst van het District Antwerpen om de coronajaren te overleven. Het gezelschap draait volledig op 20 à 25 vrijwilligers en telt geen professionele acteurs. Enkele gekende stukken zijn "De rat van 't Sint Andries", "Dobbel Shift" en "De Red Star Line". In oktober gaat het nieuwe stuk "Deze congé telt nie mee" in première in de Zwarte Zaal van het Fakkeltheater.

Tickets: www.theaterzeemanshuis.be

Het huis “Rodenborch”: van voornaam gildehuis tot coole hub voor backpackers

Bepalend voor het uitzicht van de Grote Markt zijn de statige gildehuizen, die ons herinneren aan het bloeiende gildeleven in lang vervlogen tijden.

Al in de 13de eeuw wordt dit huis in historische documenten vermeld. Midden 15de eeuw werd het pand verkocht aan de huidevetters. Na de fusie van deze gilde met de schoenmakersgilde kreeg het huis in 1644 de huidige gevel in barokstijl aangemeten. Dit jaartal staat te lezen op de voorgevel. De fusie bleek geen succes en er volgde een scheiding waarbij de schoenma-

kersgilde het pand behield. In het midden van de 18de eeuw werd het huis “Rodenborch” doorverkocht aan de timmerlieden- en het schrijnwerkersambacht. Het is dan ook in die periode dat boven de eerste verdieping bas-reliëfs zijn aangebracht. Naakte kindertjes, de zg. “putti”, beelden in deze beeldhouwwerken activiteiten van beide ambachten uit. Na de afschaffing van het gildewezen door de Franse revolutionairen kreeg het huis verschillende bestemmingen, zoals onder meer een drukkerij en een stoffenwinkel. Ongetwijfeld zullen onze oudere stadsgenoten zich het alternatieve jongerencafé ‘De Groene Michel’ herinneren, dat er tussen 1960 en 1970 gevestigd was.

In 1976 werd de vastgoedpoot van de stad, AG Vespa, eigenaar van het huis en in 1982 volgde een restauratie. Dit jaartal en het stadswapen werden aan de gevel toegevoegd.

Vandaag vinden we er het City Hostel, een low-budget overnachtingsplaats voor backpackers. Het hostel wordt beheerd door VDG LOGIES CVBA. Acht

medewerkers zijn er in de weer om alles in goede banen te leiden. Het pand bestaat uit vijf verdiepingen met kelder. We klimmen naar de eerste verdieping waar we de receptieruimte vinden. Daar vernemen we dat het hostel 12 kamers telt met plaats voor 118 personen. De kleinste kamer heeft 4 bedden, in de grootste tellen we er 22. Op de derde verdieping bevinden zich de douches, 12 voor de mannen en 9 voor de vrouwen. Toiletten zijn er op elke verdieping. De 13de eeuwse kelder werd ingericht als ontbijtruimte. De gasten kunnen er gebruik maken van de keuken om zelf iets lekkers klaar te maken.

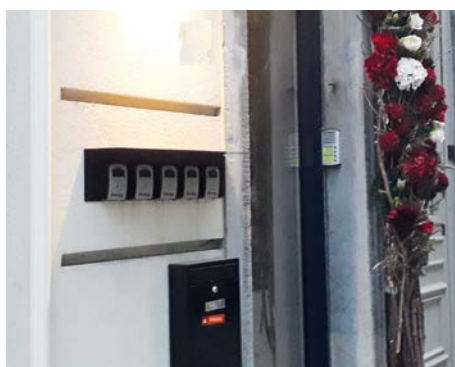
’s Avonds kan er gerelaxt worden bij de tv. Op het gelijkvloers is er een gezellige bar, die in het weekend al eens muteert naar een nachtclub met DJ. De overnachtingsprijzen variëren tussen 27 en 30 euro per persoon, inclusief ontbijt, wat voor deze unieke locatie een peulschil is.

Het publiek dat hier overnacht is overwegend tussen de 20 en 40 jaar oud. De Nederlandse klanten zijn het meest vertegenwoordigd, maar de gasten komen werkelijk uit alle uithoeken van de wereld. Er heerst een gemoedelijke internationale sfeer. Ook scholen palmen de slaapzalen af en toe in. Voor fans van happy vibes en budgetlogies is dit dus een toplocatie om ons historisch centrum te ontdekken.

Airbnb, zegen of vloek voor het Historisch Centrum?

Sedert de opkomst van de “sharing economy”, met als voorbeelden de deel-steps en -auto’s of de platformen UBER en Airbnb, hinken autoriteiten achterna in regelgeving. Neem Airbnb bijvoorbeeld. Vele steden stellen een wildgroei aan aanbieders vast, in zoverre dat stadsbesturen zelfs geen zicht hebben op hun aantal, of hoeveel er in de illegaliteit opereren.

In de algemene pers werd onlangs gewag gemaakt van enkele cijfers. Zo groeide het gekende (!) aantal Airbnb’s in onze stad aan van 1.494 in 2017 tot 1.942 in 2022. De stad heeft amper zicht op waar exact de aangeboden logies zich bevinden. De logica ter wille zal een meerderheid ervan zich nochtans met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid in het Historisch

Centrum situeren, want dat is toch dé attractiepool voor toeristen.

Hoe groter het aanbod aan overnachtingsmogelijkheden, hoe aantrekkelijker het is voor bezoekers om onze stad te komen ontdekken. Onze economie kan er maar wel bij varen. Een zegen dus! Maar er is ook een keerzijde. Een

te groot aanbod aan Airbnb’s zet druk op de bestaande hotelsector en de reguliere B&B sector, die gebonden zijn aan strikte reglementering. Oneerlijke concurrentie is het gevolg, of, een ongelijk speelveld, zoals dat heet in economisch jargon.

Maar er is meer. De wildgroei aan Airbnb’s zet druk op onze woning- en huurmarkt. Het aanbod van beschikbare wooneenheden voor inwoners verkleint immers. Wat op zich dan weer een negatieve invloed heeft op de huur- en aankooprijzen. Die schieten immers de hoogte in. Als haast een derde van beschikbare wooneenheden zou worden ingepalmd door Airbnb’s wordt het woonaanbod wel erg schraal en duur. Dus toch een vloek?

Payoke kijkt uit naar terugkeer in onze wijk

Een vaste waarde in onze wijk is Payoke. Al sinds 1987 huist de eerste NGO in Europa die tegen mensenhandel ageert aan de Leguit, middenin het Schipperskwartier. Gestart aan de keukentafel van initiatiefneemster Patsy Sörensen, nam de NGO jaren later zijn intrek in de gebouwen van de vroegere stadsmagazijnen. De werking groeide – Payoke telt nu zowat 25 medewerkers – maar de gebouwen takelden verder af; een renovatie drong zich op.

De bouw van de stadsmagazijnen dateert van 1820. Aan de zijde van de Keistraat heeft het cultureel ontmoetingscentrum “Het Stadsmagazijn” reeds een mooi gerestaureerd onderkomen gevonden. Nu is het dus de beurt aan het binnenplein en het oorspronkelijke pakhuis aan de Leguit. Payoke vond voor de duur van de werken tijdelijk een nieuwe locatie aan de Italiëlei. We spreken er met Frederik Dejonghe, als jurist al 5 jaar verbonden aan Payoke.

“Een renovatie was echt wel nodig,” zegt Frederik. “Het gebouw was in erbarmelijke staat. Een slechte isolatie, ramen van enkel glas, in de winter te

Het pakhuis aan de Leguit

koud, in de zomer te warm, verschillende lekken, noem maar op. Vooral de muizen voelden zich er blijkbaar echt comfortabel.”

Mensenhandel

In de loop der jaren is de focus van Payoke gewijzigd. Oorspronkelijk was Patsy Sörensen bekommerd om het lot van sekswerkers in de rosse buurt. Sommige daarvan waren het slachtoffer van mensenhandel; ze bood hen naast bijstand ook een toevluchtsoord.

“We telden in de afgelopen jaren maar enkele gevallen in de rosse buurt, gemiddeld maar één per jaar” licht Frederik Dejonghe toe. “Dat de cijfers daar teruglopen is het gevolg van goed beleid, waarbij de arbeidsplek van raamprostitueés mede dank zij de geografische beperking nu min of meer adequaat gereguleerd is en afdoende gecontroleerd wordt.”

“Mensenhandel beperkt zich niet alleen tot de seksindustrie. Onze werking draait nu zeker ook om slachtoffers van tienerpooiers. Dat is een complex gegeven, waarbij slachtoffers zich vaak niet bewust zijn van hun preciaire situatie. Een andere, maar niet mindere belangrijke vorm van mensenhandel is mensensmokkel, wat eigenlijk op hetzelfde neerkomt. Enkel mensen die

gesmokkeld werden onder verzwarende omstandigheden kunnen beroep doen op begeleiding van Payoke en het bijhorende statuut krijgen.

Nog een vorm is economische uitbuiting. Iedereen zal zich de affaire van de “slavernij” op de Borealis site herinneren vorig jaar met zo’n 70 slachtoffers, kort gevolgd door een tweede zaak op een werf van BASF waar 26 mensen bij betrokken waren. Een en ander had tot gevolg dat we een tandje dienden bij te steken en ons personeelsbestand moesten uitbreiden. Zaken van die omvang waren nieuw voor ons. Maar het laat zich aanzien dat het niet bij deze twee casussen zal blijven. Het aantal aanmeldingen blijft toenemen.”

Renovatiekosten verdubbelen

Gezien de uitbreiding van het takenpakket wordt er reikhalzend uitgekeken naar de vernieuwde accommodatie, waar na inspraak van Payoke het accent ligt op een “open space office” en gespreksruimtes, die geborgenheid en veiligheid uitstralen.

De renovatiewerken dienden te starten in het najaar van 2022. Oplevering voorzien najaar 2024. Maar achter de gesloten bruine poort aan Leguit 4 valt thans niet veel activiteit te bespeuren. De restauratiekost werd aanvankelijk geraamd op net geen 2 miljoen euro. Al snel bleek de toestand van de gebouwen echter erger dan voorzien, zodat de kost in een eerste fase diende bijgesteld naar 2,8 miljoen euro. En gezien de ligging boven de ruïnen doeken nog andere problemen op, waardoor een nieuwe raming op 4,3 miljoen euro ligt.

We staken ons licht op bij AG Vespa, dat het complex in patrimonium heeft. “De uitvoering van het project aan Leguit 4 heeft inderdaad vertraging opgelopen,” zo luidt het daar. “De redenen hiervoor zijn o.a. verschillende vooronderzoeken en studies die eerst nog moesten plaatsvinden. We kunnen u meegeven dat de gunning van de werken in de komende weken is voorzien. Verloopt alles zoals gepland, dan kunnen de werken in november 2023 opstarten.”

Zal er straks nog een Schipperskwartier zijn?

Het Antwerpse prostitutiebeleid wordt gehandhaafd in de concentratiezone van het Schipperskwartier. Dit biedt sekswerkers zekerheid op geschikte ruimtes, bescherming tegen uitbuiting en snelle hulp in geval van problemen. Deze evolutie brengt het sekswerk naar een veiliger niveau.

Maar sekswerk kan overal plaats vinden. Via internet platformen zoals AirBnB en Booking.com worden meer en meer discrete locaties gekozen, waar dienstverleners en hun klanten niet worden gespot. Daar zijn de anonimiteit en de mogelijkheid tot snel wisselen van locatie voordelige stimuli voor illegale prostitutie, zelfs mensenhandel.

Recent luidde Gazet van Antwerpen op dat vlak de alarmbel. "Bij acht op de tien controles is er verdoken prostitutie", zo blokletterde de krant in een artikel over misbruik van Airbnb en Booking.com. Waar sekswerk zichtbaar plaatsvindt is het ook controleerbaar.

Een veilige(r) plaats dus voor de sekswerkers want het is dan moeilijk illegale praktijken te verbergen.

In de Stad Antwerpen houdt het prostitutieteam van de politie de bekende locaties van sekswerk in het oog. Dat zijn, naast de raamprostitutie in het Schipperskwartier, eveneens uitzuipkroegen, fetisjbars en rendez-vous hotels. Maar

kamers en appartementen, verhuurd via internetplatformen, waar sekswerkers actief zijn, vormen ook voor deze speciale politiecel onbegonnen werk en brengt het sekswerk (opnieuw) naar 'duistere' oorden, lees: de illegaliteit.

Volgens de kranten GVA en HLN geven officiële cijfers van de stad aan dat één op de drie prostitutieramen in het Schipperskwartier leeg staat. Vaak is de huur van een raam duurder dan de kost van een verblijf in een Airbnb flat. Raamprostituees mogen ook niet overnachten in het pand waar ze werken; dat probleem stelt zich niet voor wie vanuit een internetplatform appartement aan de slag is. Als deze trend niet wordt gekeerd, mogen we ons inderdaad de vraag stellen of er straks nog een "actief" Schipperskwartier zal zijn.

Een doortastend beleid van de Stad Antwerpen en aangepaste regelgeving over de misbruiken in de peer-to-peer internetplatformen dringt zich op.

Violett zorgt voor sekswerkers

Van Ghapro VZW naar Violett

Zowel in de stad als in de provincie Antwerpen waakt de VZW Ghapro, gestart vanuit een initiatief van de Universiteit Antwerpen, reeds een twintigtal jaren over de seksuele gezondheid van sekswerkers. Met steun van Stad Antwerpen biedt de VZW ook sociale hulpverlening aan sekswerkers. Een betere efficiëntie terwille opereren twee organisaties (Ghapro en Pasop), die beide de bescherming van sekswerkers in Vlaanderen beogen, sinds 2019 onder één gezamenlijke naam "Violett".

Anne Vercauteren, sociaal hulpverlener, en Els Traets, coördinator bij Violett in Antwerpen vertelden tijdens de recente Antwerp Pride hoe ze sekswerkers gratis, discreet en anoniem advies en hulp aanbieden. In het kantoor op de Verversrui in het Schipperskwartier is het lokale team bereikbaar tijdens kantooruren en ook op afspraak. De sekswerkers worden niet "gecontroleerd" in ons land. Integendeel: de dienstverlening van Violett gebeurt op vrijwillige aanvraag. De anonimiteit is zeer

belangrijk. Immers er rust nog steeds een stigma op dit beroep, vaak weet de familie van niets en leiden sekswerkers een dubbel leven. Alle sekswerkers kunnen hier terecht: vrouwelijke en mannelijke, transpersonen, enz. Het spreekt vanzelf dat medewerkers van Violett hierover een niet-oordelende houding hebben.

Dienstverlening breder dan Stad Antwerpen

Bij Violett wachten ze niet tot er om hulp gevraagd wordt. Teams van hulpverleners gaan op stap, om proactief problemen te detecteren; "outreach" heet dat in vaktermen. Deze teams trekken naar plaatsen die bekend zijn voor sekswerk en dat zowel in de stad Antwerpen als in de provincies Antwerpen en Vlaams Brabant. Ze verschaffen gezondheids-hulp, sociale bijstand en advies vanuit de "reiskoffer" aan sekswerkers.

De uitgebreide expertise van Violett, onder meer inzake seksueel overdraagbare ziektes en diverse sociale problematieken, die sekswerkers kunnen treffen, maakt van deze deskun-

Els Traets en Anne Vercauteren van Violett

dige organisatie een raadgever voor het beleid van de overheid. Violett signaleert als "gatekeeper", welke problemen deze mensen zoal ervaren. Zo werkt Violett nauw samen met bevoegde instanties rond de meer verborgen prostitutie van transpersonen en M\$M (mannen die seks hebben met mannen) in het "Boysproject". Het liet Violett bijvoorbeeld toe nuttige adviezen te formuleren tijdens de recente uitbraak van apenpokken.

<https://www.violett.be>
<https://www.politie-antwerpen.be/dienstverlening/wijkwerking/wat-doet-het-prostitutieteam>

Veelzijdige doeners met optimistische ingesteldheid gezocht!

Nancy en Franky bieden de bezoekers vriendelijk informatie

Al enkele maanden wappert de vlag van politiezone Antwerpen op de Grote Markt.

Dit is een pop-up locatie om mensen warm te maken voor een job bij de Antwerpse politie. Minstens 200 politie-inspecteurs zijn er nodig, en daarnaast zijn ook burgerprofielen welkom, zoals IT-specialisten, HR-mensen, en andere technici.

Geïnteresseerden die even binnenwippen, krijgen tekst en uitleg van het promoteam, onderdeel van een eenheid van 100 politieagenten uit alle hoeken van de organisatie, die allemaal vanuit hun eigen ervaring getuigen over hun werk bij de politie.

Wat zijn zoal de kwaliteiten die je nodig hebt om politie-inspecteur te worden? Een belangrijke competentie is 'coping': hoe reageer je in stresssituaties? Als politieagent kom je immers heel vaak in aanraking met mensen in een crisissituatie zoals ruzies, ongevallen en inbraken.

Bij de politie wordt nagedacht over conflictoplossing en streeft men naar het geweldloos ontminnen van moeilijke situaties. Gerichtte aandacht voor elke partij afzonderlijk levert vaak redelijkheid op. Nancy van het promoteam bevestigt dat het belangrijk is, om na dergelijke interventies zaken te kunnen loslaten. "Je komt soms in aanraking met aangrijpende situaties. Gelukkig heeft Politie Antwerpen een eigen lokaal stressteam, dat gepaste begeleiding kan voorzien. Wat mij vooral boeit is de grote afwisseling in mijn job!".

Verder zijn Nancy en Franky bijzonder te spreken over hun collega's.

Een goede conditie is ook een vereiste voor aanwerving als politie-inspecteur.

Mensen vragen hier soms aan het promoteam of het politiewerk lijkt op de TV-serie "De Buurtpolitie". De realiteit is echter helemaal anders. In onze democratische rechtstaat is het politiewerk transparant omschreven en moeten wetten en grenzen worden gerespecteerd.

Elke Goukens, diensthoofd eigen weriving, en Lies Vereycken, specialist rekrutering bij Politie Antwerpen, geven ons uitleg over de rekrutering. "Eerst leg je enkele toegangsprouven af, en, als je geslaagd bent, volg je een opleiding van één jaar op Campus Vesta te Ranst. Na de opleiding volgt een halfjaarlijkse stage, verdeeld over vier diensten: onthaal, de mobiele eenheid, noodhulp (interventie) en wijkwerking."

In de loopbaan kan je horizontaal of verticaal doorgroeien: een specialisatie volgen of leidinggevende worden. De directie HRM begeleidt alle medewerkers actief bij het plannen van hun persoonlijke loopbaan.

Wie interesse heeft in een politiecarrière is welkom aan de pop-up locatie aan de Grote Markt tussen 10 en 18 uur en dat nog tot 31 oktober!

<https://www.politieantwerpen.be/jobs>

Paars-Wit in onze straten!

Hartelijk team

Onze redactie ging kennismaken met het team dat werkzaam is in onze binnenstad-Noord (lees: ook het historisch centrum), het Eilandje en de Luchtbal, in hun "thuisbasis" aan de Italiëlei. We werden er hartelijk ontvangen door Peter, Benito en Farid een clubje mannen met een uitmuntende fysiek, vriendelijk maar tegelijk erg mondig. "Andere teams hebben wel meer vrouwen", lacht Benito, "ons team bestaat toevallig uit mannen, maar we streven allemaal dezelfde doelstelling na!". Farid sluit aan: "Onze focus ligt bij de buurten die ons zijn toegewezen.

We verkennen deze grondig en onderzoeken er de openbare ruimte. Het objectief is de stedelijk omgeving netjes en veilig helpen maken". Het team gaat dagelijks de hort op uitgerust met tablet, walkietalkies, handschoenen en nog meer handige tools.

Met zo'n 25 000 stappen per dag of 40-tal km op de fiets draven ze door onze buurten en gaan de strijd aan tegen wat ons ongerief bezorgt, zoals sluikstort, gebrekkige straatinfrastructuur en overlast. Het doorkruisen van alle buurten geeft natuurlijk veel sleet aan de schoenen. Gelukkig vormt goed schoeisel een onderdeel van hun werkuitrusting!

Wanneer inwoners van Stad Antwerpen klachten over de openbare ruimte registreren via <https://meldingen.antwerpen.be/> worden deze onderzocht, o.a. na advies van de wijkregisseur. Gesignaleerde problemen kunnen zo door het team gemeenschapswacht verkend en nader onderzocht worden. Hun vaststellingen sturen ze door naar die instanties in de Stad Antwerpen, die de remediëring op zich nemen. Naast deze gerichte opdrachten onderzoeken de gemeenschapswachten ook de openbare omgeving op losliggende klinkers, ontbrekende bordjes en kapotte staatverlichting. Maar niet alleen het openbaar domein is het terrein van de gemeenschapswach-

ten, ook signaleren ze problemen op particulier eigendommen, zoals kapotte afvoerpijpen, onveilige keldergaten, graffiti, enz.. En op grote events worden ze eveneens ingeschakeld. Dan gaat hun aandacht bijvoorbeeld naar het vaststellen van wildplassen. Bijzondere aandacht wordt aan sluikstort gegeven. Zelfs in "burger" treden onze stadstoezichers dan op.

Zeker hondeneigenaars worden opgevolgd. Als er geen "poepzakje" wordt bovengehaald, volgt een vaststelling

bij heterdaad, waarna een GAS ambtenaar van de juridische dienst een verwittiging dan wel een boete kan uitschrijven. Ter info: een niet verwijderd kakske komt op ... 70€!

Soms worden mensen als ze betrappt worden op onheus gedrag boos, maar onze gemeenschapswachters krijgen een opleiding om hiermee assertief om te gaan. Geen 'push-overs' dus. Toch brengen onze paars-witte stadstoezichers ook positieve boodschappen over. Een correcte honden-

eigenaar kan verrast worden met een geschenk. Zo krijgen ze soms hondenpoepzakjes in een mooi rood containertje overhandigd als beloning. Ook hebben onze stadstoezichers soms draagbare asbakjes mee om de rokers in de straat aan te zetten hun peuken netjes op te ruimen. Aarzel zeker niet deze fijne leden van onze gemeenschapswacht aan te spreken wanneer je ze op wijkbezoek ontmoet.

<https://www.antwerpen.be/info/stadstoezichers>

Gesprek met een Kapeldame bij de Gilde van Onze-Lieve-Vrouw Lof

In de 15^e en 16^e eeuw was de kathedraal een open huis waar eenieder in en uit liep, iets wat voor ons nu moeilijk te bevatten is. Het was "the place to be" en er werd volop genetwerkt door voor- en achteraanstaanden en de leden van de verschillende ambachten en gildes met hun klanten en zakelijke relaties. Tussen dat rumoerig volkje werden er enkele gebedskapellen ingericht waar gebed en ingetogenheid mogelijk waren. Zo werd de Gilde van Onze-Lieve-Vrouw Lof opgericht in 1478. Reeds meer dan vijfhonderd jaar verzorgen en versieren de Kapelmeesters/Kapeldames en de leden van de Gilde ononderbroken hun Mariakapel in de noordbeuk van de kathedraal. Bij kerkelijke feestdagen verschijnen de leden van de Gilde in hun zwarte "tabbaard" in de Kathedraal. De Gilde houdt de devotie voor de stads-

patrones van Antwerpen, Onze Lieve Vrouw, actueel en levend. De leden van de Gilde zijn allen leken en hun engagement komt voort uit hun katholieke geloofsbeleving. In de Mariamaand Mei tijdens de Corona epidemie werd de Mariaverering door de Gilde aan de grot in Edegem, in open lucht volgens de geldende voorschriften, verzekerd.

Het Genadebeeld dat in deze Mariakapel wordt bewaard, is een eeuwenoud polychroom Mariabeeld en kende een woelige geschiedenis. Zo diende tijdens de beeldenstorm het beeld ijlings verwijderd en verborgen te worden. Men slaagde erin het oorspronkelijke hoofd en handen van het beeld van de vernieling te redden. In de 16e eeuw werd het Genadebeeld van Maria terug samengesteld en zo siert het tot op heden de Mariakapel. De vele kunstschaten werden recentelijk overgeheveld naar het patrimonium van het Bisdom en de Gilde verzorgt deze nu in bruikleen.

Angèle Bogers, die ons enthousiast te woord staat, volgde een opleiding bij TOPA (toerisme pastoraal Antwerpen) en staat bezoekers in de kathedraal pro deo te woord als medewerker van de onthaalgroep. De geschiedenis van de kathedraal vult haar met bezieling.

"Als weduwe en als geëngageerde gelovige zet ik mij reeds tientallen jaren, samen met vele gelijkgezinden, in voor de Gilde van Onze-Lieve-Vrouw Lof". Op voordracht van twee Kapelmeesters, dus volgens de voorschriften, werd Angèle Bogers dan aangesproken om Kapeldame te worden in de Gilde. Jan

Engels, Conservator van de Mariakapel, heeft de belangrijke taak om het Mariabeeld uit- en aan te kleden en krijgt hierbij de competente ondersteuning van Angèle in haar functie van Kapeldame. Bij het ingaan van de vastentijd bijvoorbeeld worden het Mariabeeld en het kindje Jezus door hen in het paars uitgedost, de kleur van de passietijd. Een delicaat werk dat dit duo heel zorgvuldig uitvoert!

"In 2008 leverde Gérald Wathelet een nieuw processiekleed en in 2021, bij de heropening van het Modemuseum, schonk Edouard Vermeulen van modehuis Natan ons Mariabeeld een prachtig groen zijden kleed", weet Angèle nog te vertellen en ze vervolgt: "Ter gelegenheid van de processie van 14 augustus kreeg Maria het historisch processiekleed aangetrokken. Dat dateert nog van 1899".

Waar René Broens de passie preekt..

René Broens, schrijver en Reynaer-tonderzoeker, en zijn vrouw Mieke De Loof, socioloog-filosoof en bekroonde schrijver van historische misdaadromans, herstelden een historisch huis in de Zwartzusterstraat 44 naar zijn oorspronkelijke glorie. Dat deden ze met doorzettingsvermogen en veel liefde voor hartje Antwerpen. Met passie vertelt René ons over hun knap renovatieproject en over zijn levenswerk, de studie van het dierenepos *Van den vos Reynaerde*.

In de Zwartzusterstraat 44 verwierpen Mieke en René in 1988 een knalgeel geverfde winkelwoning, met een grondoppervlakte van slechts ... 27 m² (!) maar wel vier verdiepingen hoog. De nieuwe eigenaars pluisden samen historische documenten uit en konden vaststellen dat de gevel een jeugdwerk was van de architect Alexis van Mechelen, gerealiseerd in 1896. Alexis van Mechelen bracht het tot stadsbouwmeester in onze stad. De Opera en de Stadsfeestzaal zijn de bekendste bouwwerken die hij ontwierp. In 2018, na een aanrijding tegen een overhangende erker van het huis, werd de aannemer Restauratiewerken Ghielens NV belast met de restauratie van de gevel. De eigenaars en de aannemer ontdekten toen dat er onder de

verf een prachtige bakstenen gevel zat verscholen. De eigenaars lieten die door Ghielens vakkundig restaureren in de oorspronkelijke staat. Een bijzonder geelrood bakstenen patroon, arduinen zuilen die de blik omhoog trekken en mooie erkers met zijraampjes maken de gevel van deze woning tot een prachtig 'stadsgezicht' waar velen bewonderend voor stilstaan. Toen hun renovatieproject werd weerhouden als een van de finalisten van het Erfgoedjuweel 2021 was dat voor René en Mieke een mooie erkenning voor hun respectvolle restauratie!

Een twintigtal jaar geleden startte René Broens met zijn studie van het dertiende-eeuwse dierenepos *Van den vos Reynaerde*, een waar meesterwerk. Over de auteur weten we enkel dat hij 'Willem' heette, omdat hij zijn naam in het eerste vers vermeldt. "Het onderzoek van *Van den vos Reynaerde* fascineert mij uitermate. Ik nam mij voor om de auteur ervan recht te doen door zijn meesterwerk

op allerlei manieren op de kaart te zetten," verklaart René.

Met Marc Legendre publiceerde hij in 2010 bij uitgeverij Atlas de prachtige beeldroman *Reynaert de vos*. Marc stond in voor beeld en vormgeving, René voor vertaling en nawoord. In 2020 publiceerde René bij uitgeverij Voetnoot *Reynaert de vos*, met een nieuwe vertaling en een nieuwe interpretatie van *Van den vos Reynaerde*.

"Mijn nieuwe vertaling heb ik ingelezen voor de Luisterpuntbibliotheek, de Vlaamse openbare bibliotheek voor personen met een leesbeperking. De Luisterpuntbibliotheek heeft mij de opnames bezorgd en ik kan zo mijn luisterboek bezorgen aan al wie daar belangstelling voor heeft. Gratis, belangeloos en voor niks. Een mailtje naar mij volstaat: rene.broens@telenet.be." René heeft het luisterboek inmiddels al naar 188 belangstellenden gemaïld, onder wie heel wat leerkrachten.

Vorig jaar verscheen bij uitgeverij Voetnoot *Het Reynaertraadsel*, waarin René het raadsel van de Reynaertfiguur ontsluit. Onderzoekers voeren hem op als een spotzieke grappenmaker, andere als een boosaardig sujet, als een psychopaat. Beide interpretaties zijn te eenzijdig. In mijn boek los ik het raadsel op en het resultaat is een verrassend gelaagde interpretatie van de hoofdfiguur."

Michel Van der Auwera van www.youtube.com/watch?v=8jpf-beauQos spreekt met René Broens over *Het Reynaertraadsel* op: <https://www.youtube.com/watch?v=8jpf-beauQos>

Van Antwerpse Bollekes en hondjes en katjes

Tijdens de Bollekesfeesten dit jaar brachten de super luide beats die uit de boxen knalden de huisdieren in de buurt danig van de wijs. Voor het eerst stelde men in de buurtapotheek aan de Grote Markt een toeloop van honden- en poezeneigenaars vast. De baasjes kwamen bezorgd langs voor hulp, want hun geliefde viervoetige troetels waren helemaal van slag. Tot vijf keer meer rustgevendende diergeneesmiddelen gin-

gen over de toonbank, vergelijkbaar met wat uitgereikt wordt bij het vuurwerk op Oudejaar, waarvan breed bekend is dat huisdieren er tilt van slaan! Wat slecht is voor dier, zal ook de mens geen deugd doen. De stad zou er goed aan doen om bij volgende massa evenementen geluidscontrole te voorzien en de geluidsdruk op een vroeger tijdstip te doen stoppen. Feit is, dat de uitbundige viering van het gerstenat door

brouwerijen aan de stad aangeboden met de Bollekesfeesten nog nooit zo veel geluidshinder veroorzaakte.

Een programmatie met meer lokale talenten en een groter aanbod van gastronomische en ecologische specialiteiten kunnen het event waardevol laten bijdragen aan het imago van onze stad. Kwantiteit is immers niet het zelfde als kwaliteit. Of nog "less is more"...

Stangpoppen steunen het eerherstel van onze "Semini"

Jan Heylen, Vera De Geest en Marc Dobbeleir zijn actieve bespelers van de stangpoppen en ze nemen ons mee op bezoek in de hoogste verdieping van Den Bengel om ons hun poppen-wereld te tonen. Behalve onze drie gidzen van vandaag zijn er een dozijn poppen-acteurs. Soms staan er, bij complexe stukken, tot acht personen achter de scene die samen het spel voeren!

Allen zijn ze liefhebbers van Antwerpen en horen ze bij de vereniging AKSIE VZW (Antwerps Komitee Semini In Ere). Deze vereniging zet zich sedert 1987 in voor het eerherstel van Antwerpse tradities rond het "heidens" Semini beeldje. Semini prijkte ooit in volle fallische glorie boven de ingangspoort van Het Steen en was/is een vruchtbaarheids-symbool. Tijdens de contrareformatie sneuvelden essentiële stukken van het beeldje waarvan nog slechts een contour van het bas-reliëf zichtbaar is. Naast de jaarlijkse Seminivieringen

startte AKSIE VZW in 2002 met het poppentheater "Het Spelleke van Semini" als financiële steun voor de Semini activiteiten.

Het knusse zaaltje boven Den Bengel heeft een mooi uitgebouwd podium waar de poppenkast prijkt. De inrichting werd volledig in elkaar gebokst door leden van AKSIE VZW in hun vrije tijd. Zo ook Jan Heylen die hier menig uur doorbracht om het poppentheater steeds verder te verbeteren. Hij voorziet vele poppen van hun karakteristieke koppen en dank zij handige dames die de kostuums creëren werden zo heel wat "typetjes" geboren en aangekleed. Vera en Marc bedienen handig de stangen waarmee de poppen tot leven komen en nemen diverse rollen op zich tijdens de optredens. Enkele eigen stukken van "Het Spelleke van Semini" zijn: Spel in d'Hel; Brabo, nen Antwaarpse Romijn; Faust; De Spastische Chirurg; De Val van Antwerpen. Wie het lokale "Antwaarps" vlot beheerst en het stangpoppenspel als podiumkunst ambieert kan zich steeds aanmelden bij AKSIE VZW. In 2023 speelde het ge-

zelschap nog tot mei het stuk "Den Truc met de Zwaan".

Vanaf september brengen ze vol enthousiasme een volledig nieuw stuk onder regie van Myram Mulder. Het nieuwe stuk heet **"t Scheld"**. Een eerste toonmoment is op 10 september 2023 tijdens de open monumentendag aan Het Steen. De première is gepland op 29 oktober om 15u in Den Bengel en een volgende optreden is er op 26 november, ook om 15u.

Naar eigen zeggen worden we vergast op: een *"roodmoevie van onze voddebalen op zoek naar van waar toch al dat water komt. Avonturen met schokkes en verrassingen, in 't Antwaarps, licht aangebrand, nooit brutaal."*

Kortom, dit valt niet te missen! Reserveer snel op +32 477 25 49 06 of e-mail: Janine.Toelen@telenet.be

<https://www.semimi-saga.be/semimi-saga>

Het Archief: waar nu de wijn ons wijsheid brengt

Caroline en Ernst aan Het Archief

Het korte steegje naast het Bisschoppelijk Paleis, van de Schoenmarkt (hoek van de Cru) naar de Lombardenvest, is de Geefsstraat. De naam refereert aan Willem Geefs, de beeldhouwer van het Rubensstandbeeld op de Groenplaats. Hier tref je een pareltje van bouwvernuft: het Provinciaal Archiefdepot. Dit uitzonderlijk pand bevat nu niet langer een schat aan waardevolle documenten maar

een top wijnbar, net verkozen tot onze beste wijnbar 2023 (Voted Best Winebar Antwerp centre).

Ernst Aben (dynamisch entrepreneur) en Margot Vanderstraeten (journaliste en schrijfster van oa. "Mazzel Tov" en recent "Minjan") zijn bekend van de Antwerpse "bistronomie" in hun zaak Bohm&Berkel op het Hendrik Conscienceplein. Enige tijd geleden stelde Ernst om gezondheidsredenen er nieuwe uitbaters aan. Ondertussen is de gedreven "foodie" Ernst weer fit en aan de slag met een nieuw concept in het pand van het Provinciaal Archief, dat hij simpel "Het Archief, opslagplaats van het goede leven" noemt. Naast de wijnbar, waar ook voortreffelijke kazen, opperbeste charcuterie en lekker brood en viennoiserie geserveerd worden, begon hij er meteen ook een bredere samenwerking met de wijnhandel AdBibendum en de artisanale bakker Aldo, die meteen ook alle mogelijke lekkernijen aanbiedt. "Ik zocht een opportuniteit om weer een

informele, stijlvolle en unieke plek aan het gastronomisch firmament in Antwerpen toe te voegen", verklaart Ernst met geestdrift, "Ik kan het gastheerschap niet missen. Maar ik wou – en kan – mij niet meer 7 op 7 aan eendeloze werkdagen wagen."

De zaak die Ernst opstartte is open op vrijdag, zaterdag en zondag van 12u tot 20u en Caroline Van Dooren, (bekend als chef van het vroegere Rosetta in de volkstraat en Bhar aan het Felix Pakhuis) die samen met hem de gasten ontvangt, is ondertussen mede-partner.

Zo kunnen we nu op een bijzonder aangename wijze kennismaken met het neoclassicistisch pand dat rond 1850 werd gebouwd als Provinciaal Archief. Uit voorzorg tegen brand werd er in het ontwerp van de ingenieur Théodore Lebens voor de vier verdiepingen een structuur van metalen roosters voorzien om de archieven veilig te stockeren. De aannemer

die werd aangesteld was Thomas Smeur-Durieux uit Antwerpen. De realisatie van het ontwerp was geen sinecure want dergelijke gietijzeren constructie bouwen was in die tijd een Europese top prestatie. De platen en traptreden in gietijzer werden in het atelier Galler in Luik gegoten. Metalen Galler heeft trouwens nog steeds een vesting in Antwerpen.

Op de gelijkvloers werd een stookruimte voorzien, want een archief van papier moet droog bewaard worden. Vanuit deze stookruimte vertrekt een centrale wenteltrap als een holle kachelpijp tot aan het dak en geleidt de warmte over het hele gebouw. Het bouwplan uitvoeren was een helse opdracht! Zo kon de hoogste traprede pas ter plaatse op 20 juli 1852 gesmeed worden nadat de

hele metalen trap er geïnstalleerd was. Alle archiefrekken waren natuurlijk ook in gietijzer uitgevoerd en zijn nu onderdeel van het heel bijzondere interieur van deze wijnbar.

In december 1944 overleefde als bij wonder dit gebouw onbeschadigd de V2 bommen die de rechtstreekse omgeving volledig vernielden. De archieven zelf verhuisden in 1980 naar het provinciehuis aan de Koningin Elisabethlei.

Kortom, in het Archief een glaasje lekkere wijn nuttigen is een aanrader! De klimpartij over de metalen draaitrap naar boven is een beleving, maar wie dit niet ziet zitten beschikt wel over een lift.

Hier is écht over alles nagedacht! Proost.

<https://inhetarchief.be/>

TE NOTEREN IN HISTORISCH CENTRUM

9 september

KLAPMARKT Org. VZW Schipperskwartier, bewonersvereniging
10u-18u Rommelmarkt langs Klappdorp

17 september

(opgelet: Antwerp Shift dag, auto-loos)

- **GARAGEVERKOOP** Org. Inwoners Vleeshuiswijk
Vanaf 10u Rommelmarkt langs Kuiperstraat
- **OPENSTRATENDAG E. VAN DYCKKAAI** Org. Bewoners Antwerpse kaaien
13u-16u Koffietafel voor bewoners van de kaaien
inschrijving verplicht: FriedaVerbist@outlook.com

30 september

EUROVISION UNPLUGGED Org. Ontmoetingscentrum
Stadsmagazijn
20u Optreden Sennek (Laura Groeseneken, oa 2018 op
Europvisiesongfestival in Lissabon met Hooverphonic)

8 november

INTERACTIEVE ONTMOETING MET LEIF-ARTS
(LevensEindeInformatieForum)
Org. KOEKENHARTJE bewonersvereniging Stadskern ism
Buurtafpotheek Grote Markt, Apr. D. Van De Looverbosch
15u- 16u30 Na een toelichting rond wetgeving krijgen
participanten de kans om ervaringen uit te wisselen. Inschrijven
verplicht: koekenhartje@gmail.com
Mogelijk tweede infosessie in voorjaar 2024: bij te veel
belangstelling word je verwittigd

Bij de Hand
werkt aan
verbinding
met en in de wijk.

Uw inbreng is welkom
www.bijdehand.be

Medewerkers

Luc Van Puyvelde, redactie
Rudy Van den Bosch, redactie
Katinka Vrijens, redactie
Marion van der Horst, corrector
Paul Harding, logo en eindredactie

Onze burens en vrijwilligers

Verantwoordelijke uitgever

Rose-Marie Pype,
Zilversmidstraat 31, 2000 Antwerpen

Vormgeving en druk

EPO, www.epo.be

Met dank aan
District Antwerpen

Uit Sympathie

Damien Dexters
Uitvaartzorg

03/318 61 61

www.uitvaartzorgdamiendexters.be
Willem Ogierplaats 5 - 2000 Antwerpen

